

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 501/2015
29.10.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље О.М. из Н., чији су пуномоћници Н.Д., С.С. и И.С., адвокати из Н., против тужене Регионалне привредне коморе Н., чији је пуномоћник И.А., адвокат из Н., ради поништаја отказа и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 3947/14 од 23.12.2014. године, у седници већа од 29.10.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 3947/14 од 23.12.2014. године и предмет се враћа другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужене.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 бр. 4008/13 од 13.05.2014. године ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено је решење тужене бр. 02-79 од 31.01.2012. године, којим је тужиљи престао радни однос, као незаконито. Ставом другим изреке тужена је обавезана да тужиљу врати на рад и призна јој сва права по основу рада од дана престанка радног односа до враћања на рад. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужиљи накнади парничне трошкове у износу од 357.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 3947/14 од 23.12.2014. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова састава одговора на жалбу.

Против другостепене пресуде тужена је благовремено преко пуномоћника изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14), и утврдио да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код тужене обављала послове самосталног стручног сарадника Координационог одбора за банкарство, финансијске послове и осигурање, према Уговору о раду од 06.06.2003. године и Анексу уговора о раду од 26.07.2011. године. Побујаним решењем од 31.01.2012. године тужили је отказан уговор о раду због учињене повреде радне обавезе – злоупотребе положаја и прекорачења датих овлашћења у смислу члана 179. став 2. Закона о раду, члана 66. тачка 6. Појединачног колективног уговора тужене и тачке 20. став 4. Уговора о раду. У образложењу решења наведено је да је тужила наведену повреду радне обавезе учинила тако што је 01.11.2011. године, самовољно и без знања овлашћених лица упутила допис ЈП Г. с. а. Н са молбом за испоруку канцеларијског намештаја за канцеларију у коју је требало да се пресели. Послодавац је за ову повреду сазнао 22.11.2011. године, када је примио потврду о уступању на привремено коришћење канцеларијског намештаја. Наведено је у побујаном решењу да у опису послова самосталног стручног сарадника који је тужила обављала не постоји овлашћење за предузимање ове радње, већ то спада у искључиву надлежност генералног секретара и председника тужене. Наведено је такође да је тужила допис потписала у име председника коморе, без његовог знања и одобрења, и обманувши радника који је руковао печатом тужене, употребила је печат да би печатирала наведени допис, чиме је починила повреду радне обавезе која јој је стављена на терет. Дана 24.01.2012. године тужили је достављено писмено упозорење о отказним разлозима, и упозорење је достављено синдикату. Тужена је претходно донела упозорење о отказним разлозима од 17.11.2011. године, које по оцени другостепеног суда представља антиципирано упозорење у смислу члана 180. став 3. тада важећег Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09). У овом упозорењу наведено је да тужила није поступила по наредби генералног секретара тужене од 19.10.2011. године, којом јој је наложено пресељење у другу канцеларију, због чега је генерални секретар тужене лично дошао код тужиле да је на то упозори, при чему га је она вређала и расправљала се са њим на недоличан и некултуран начин, што представља повреду радне дисциплине из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду и члана 66. Појединачног колективног уговора тужене. У овом упозорењу наведено је такође да је тужила починила тежу повреду радне обавезе из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, у вези члана 66. тачка 6. Појединачног колективног уговора и тачке 20. став 4. Уговора о раду, тако што је 01.11.2011. године упутила без овлашћења и сазнања надлежних лица тужене допис за испоруку канцеларијског намештаја, потписала је допис у име председника тужене без његовог знања и овлашћења, и злоупотребом поверења радника који је обављао посао техничког секретара узела печат тужене коморе и печатирала наведени допис. Наведено је да све ове повреде радних обавеза представљају основ за отказ уговора о раду, а имајући у виду да тужила до тада није кршила радне обавезе и радну дисциплину наведено је да ће уколико се овакве или сличне повреде радне дисциплине понове тужили бити отказан уговор о раду без поновног упозорења, у смислу члана 180. став 3. Закона о раду.

По оцени другостепеног суда, приликом доношења побујаног решења о отказу Уговора о раду тужена није поступила у складу са одредбама члана 180. став 3. Закона о раду. Као разлог је наведено да је у побујаном решењу тужили отказан уговор о раду због повреде радне обавезе, односно злоупотребе положаја и прекорачења овлашћења у односу на догађај од 01.11.2011. године.

Будући да је ова повреда радне обавезе била обухваћена антиципираним упозорењем од 17.11.2011. године, по оцени другостепеног суда тужилји из овог разлога није могао престати радни однос побигјаним решењем, већ само због друге повреде радне обавезе, која је наведена у упозорењу од 24.01.2012. године, а односи се на одбијање тужилје да ради у Комисији за попис средстава, потраживања и обавеза тужене, у којој је распоређена решењем генералног секретра тужене од 23.11.2011. године, а због ове повреде тужилји није отказан уговор о раду.

С обзиром на наведено, основано се ревизијом тужене указује да је у побигјаној другостепеној пресуди погрешно примењено материјално право, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према члану 180. став 3. Закона о раду, ако постоје олакшавајуће околности или ако природа повреда радне обавезе или непоштовање радне дисциплине није довољан разлог за отказ уговора о раду, послодавац у упозорењу може обавестити запосленог да ће му без поновног упозорења отказати уговор о раду ако поново учини исту или сличну повреду. Суштина антиципираног упозорења је у стављању до знања запосленом да ће за поновљену лакшу повреду радне обавезе, односно за поновно нарушавање радне дисциплине уговор о раду бити отказан без поновног упозорења. Како се ова претња може упутити поводом нарушавања радне дисциплине, ову одредбу би требало тумачити тако да се односи само на поновно нарушавање радне дисциплине. Будући да другостепени суд није ценио правно дејство тзв. „антиципираног“ упозорења, односно олакшавајуће околности и природу повреде, односно да ли се антиципирано упозорење може донети само за повреду радне дисциплине и лакшу повреду радне обавезе, то је побигјана другостепена пресуда укинута јер није оцењено ни да ли је ово упозорење дато у складу са законом.

У поновном поступку, другостепени суд ће узети у обзир изнете примедбе и донети правилну и закониту одлуку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Снежана Андрејевић, ср.**